

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 2

91. ÅRGANG

3. FEBRUAR

1979

BREV FRA THOMAS MERTON

S. 2

PAVEN OG MENNESKERETTIGHETENE

S. 6

KIRKEN I AFRIKA OG ASIA

S. 8

ALLSIDIG AKTIVITET FOR NKKF

S. 10

NESTE NUMMER KOMMER 17. FEBRUAR 1979

Inntrykk fra Asia

10. desember var det ti år siden den amerikanske cisterciensermunk Thomas Merton omkom ved en ulykke i Bangkok. Merton ble tidlig opptatt av økumenikken, og kan faktisk regnes blant foregangsmennene i sitt land. Økumenikken skulle imidlertid raskt utvides for ham til å omfatte også ikke-kristne. En av de viktigste og minst påaktede sider ved økumenikken var — etter hans mening — det spesielle bidrag munkene og ordensfolk ellers, kunne gi til dialog og tilnærming ikke bare mellom kristne, men også med de gamle ikke-kristne religioner.

Da han i 1968 fikk invitasjon til en kongress av asiatiske katolske abbeder i Bangkok, fikk han tillatelse til flere måneders fravær fra sitt kloster. Dels for å besøke cistercienserklostre i Det fjerne Østen, dels for å knytte kontakt med ledere innen buddhistisk klostervesen. Vi gjengir her et brev han sendte til sine venner fra denne reisen like før sin død.

Min første kontakt med India fikk jeg i Calcutta. Kontakten var sjokkartet uansett hvor vel man trodde seg forberedt. Fattigdommen og elendigheten var overveldende. — Idagmorges gikk jeg bort til en gate-tigger for å legge en skjerv i hånden hans og fant at det var en hånd uten fingre, de var oppspist av spedalskhet. Det er slik de har det herute. Folk sover på gaten — noen har aldri hatt et hus å bo i. Folk dør på gaten. I Calcutta går du ut av hoveddøren på hotellet som ligger i byens «beste» gate, og hva finner du? En ku sovende på fortauet! Jeg er litt svak for disse kuene som rusler omkring. Bytrafikken blir litt morsommere på denne måten.

Det er ikke min mening å kaste bort tid og papir med løst prat. Hensikten med dette rundskrivet er å fortelle dere noe om de kontakter jeg har hatt med tibetansk mystisisme og om mitt møte med Dalai Lama i hans hovedkvarter i Dharamsala som ligger en nattogsreise fra Delhi oppover i Himalayafjellene. (Himalaya er de skjønneste fjell jeg noengang har sett. Det er noe helt spesielt ved lyset der,

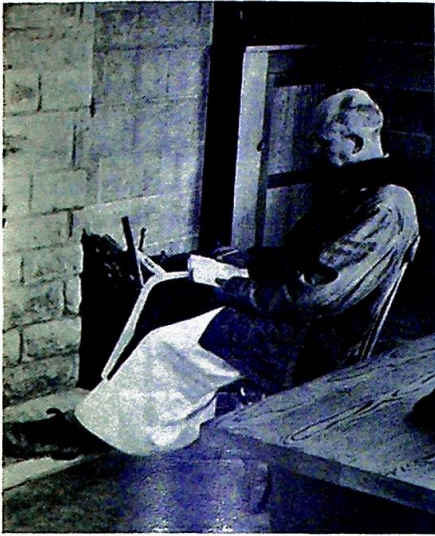
det har en blå nyanse og en gjennom-siktig klarhet som du aldri finner annetsteds.) Jeg tilbragte åtte dager i Dharamsala hvor jeg holdt en selvvalgt retrett, leste, mediterte, og møtte tibetanske religiøse ledere. Jeg hadde tre lange samtaler med Dalai Lama og snakket med en rekke andre.

Dalai Lama er tibetanernes geistlige overhode og han er også i noen grad deres verdslige leder. Som dere husker måtte han flykte fra Tibet i 1959 da kinesiske kommunister tok makten. Mange tibetanske flyktninger bor i telt oppe i fjellene, andre har dannet kolonier nede på teplantasjene. Jeg kom over noen kommuniteter av munkene som hadde slått opp sine telt på disse plantasjene. Dalai Lama er høyt elsket av sitt folk, et folk som vier sin tid til bønn i en grad jeg aldri har påtruffet noe annet sted. Noen av dem gir inntrykk av å befinne seg i uopphørlig bønn — og nå snakker jeg ikke om munkene — men om legfolk. Noen av dem holder alltid rosenkransen i sine hender (og teller buddhistenes mantraer), andre har jeg sett i dyp andakt over sine bønnehjul. I Vesten ler folk flest av slike bønne-

hjul, men de som gjorde bruk av dem, bar preg av konsentrasjon i bønner og av dyp fromhet.

Dalai Lama er en meget våken og dynamisk person. Av legning er han enkel og utadvendt, og uttrykker seg åpent og rett på sak. Han passer slett ikke til det bilde man måtte ha av en politiker i eksil, og den måten han uttalte seg på om kommunismen, forekom meg å være rettferdig og objektiv. Hans egentlige interesser dreier seg om klosterliv og mystikk. Han er en religiøs leder og en lærd mann, samtidig er han åpenbart preget av den kloster-skolering han har fått. Vi snakket nesten utelukkende om meditasjonslivet, om «samadhi» (konsentrasjon), som er det første stadium i den meditative disiplin, og hvor man systematisk finner frem til klarhet og samling på det indre plan. Tibetaneerne har en meget presis, skarp-sindig og vitenskapelig kunnskap om «menneskesinnet» og eksperimenterer stadig videre med meditasjon. Dalai Lama og jeg talte også om høyere former for bønn, og om tibetansk mystikk (som vesentlig er for innviede og holdes strengt hemmelig), og vi sammenlignet den med Zen. I begge tilfeller er den høyeste grad av mystikk på sett og vis ganske «enkel» — men hele tiden og på alle punkter insisterte han på det faktum at det ikke er mulig å nå noe mål på det åndelige plan uten ved total overgivelse, fortsatte anstrengelser, erfaren veiledning, streng disiplin, og en kombinasjon av visdom og metode (noe tibetansk mystikk legger sterkt vekt på).

Dalai Lama viste stor interesse for vårt vestlige klostervesen, og de spørsmål han stilte om cister-

Thomas Merton i sitt kloster.

ciensernes ordensliv var meget relevante. Han ønsket å høre om de evige løfter og om disse innebar at man hadde bundet seg til et «høyt mål» innen ordenens mysteriøse liv. Videre ville han gjerne vite om disse løfter var en innvielse i en mysteriøs tradisjon og religiøs erfaring under veiledning av en kompetent læremester, eller om de bare var å ligne med noe «tilsvarende en ed» — en slags avtale om å være disponibel. Da jeg hadde forklart ham om disse løftene, ville han ytterligere gjerne vite arten av de mål som lå innenfor munkenes rekkevidde og om våre klostre kunne gi muligheter til et dypt mysteriøst liv. Mitt svar kunne bare bli at, vel, det er jo derfor de eksisterer, men mange klosterbrødre later til også å ha andre interesser Jeg konstaterte imidlertid at noen av munkene i Dalai Lamas flokk førte i marken de samme klagemål som våre egne brødre gjør: tidsnød, overarbeide, ute av stand til å avse tilstrekkelig tid til meditasjon, osv. Jeg skulle ikke tro at Dalai Lama har megen tid til overs, men i løpet av de langvarige samtaler vi hadde om meditasjon, kom det tydelig for en dag at på dette gebet hadde han gått dypt og grundig til verks, og at her var en mann som har nådd et høyt «mål». På min vei har jeg også truffet mange andre tibetanere som imponerte meg på samme måte, heri medregnet tibetanske leg-

folk som er langt fremskredne i en spesiell art av tibetansk kontemplasjon som ligner Zen og som går under betegnelsen Dzogchen.

Oppsummerende kan jeg si at hittil har mine kontakter med asiatiske munker vært meget fruktbare og givende. Det later til at vi forstår hverandre aldeles utmerket. For det meste har jeg hatt med buddhister å gjøre og konstaterer at tibetanerne fremfor alt er meget våkne og som regel har grundig utdanning bak seg. De er et praktfullt folkeferd. Mange av klostrene, thai såvelsom tibetanske, gir inntrykk av et liv på linje med det som ble levd f.eks. i Cluny i middelalderen: viet studier, solid opplæring, tyngde i liturgi og ritus. Men i tillegg spesialiserer de seg på meditasjon og kontemplasjon. Det er dette som har den sterkeste appell for meg. Det er en uvurderlig erfaring å komme i kontakt med mennesker som i en mannsalder faktisk har slitt og strevet med å skolere sine sinn og frigjøre seg fra sine lidenskaper og illusjoner. Jeg vil ikke påstå at de alle er helgener, men det er hevet over tvil at de er menn av sjelden

fin støpning og dyp visdom, hjertevarme og storartede mennesker. Å samtale med dem er idel glede. Forleden dag, bare for å nevne ett tilfelle, etter et møte med en av Dalai Lamas tilhengere laget han et dikt til meg på tibetansk, hvorpå jeg laget et dikt til ham, og slik tok vi avskjed med hverandre med de tradisjonelle asiatiske klosterbroderlige høflighetsbevis. Det er så meget mere jeg kunne skrive om: de rike skatter som finnes i kunst og musikk, osv., men det ville føre for langt

Jeg er sikker på at Gud vil gi sin velsignelse til disse samvær og håper at rikt gjensidig utbytte vil være resultatet. Det er mitt inderlige håp at jeg skal bli istand til å ta med meg tilbake til mitt kloster noe av Asias visdom som er blitt meg til del herute — men det er en skatt som ikke lett lar seg omsette i ord.

For dere alle ønsker jeg fred og glede i Herren, og vekst i troen — for i kontakten med mine nye venner her ute føler jeg også trøsten i min egen tro på Jesus Kristus og hans iboende nærvær. Det er mitt håp og min tro at Han vil være til stede i alles hjerter.

Fra Thomas Merton's møte med Dalai Lama.

REDAKSJONELT:

Barneåret

Vi står nå ved begynnelsen av året som De Forente Nasjoners generalforsamling har erklært som Det internasjonale Barneår. De Forente Nasjoner vedtok allerede i 1959 Erklæringen om Barnets Rettigheter — Barneåret 1979 blir en tyve års markering av denne viktige begivenhet.

På oss borgere i et velferdssamfunn kan dette søkelys på barnets situasjon og livsforhold rent umiddelbart virke litt overraskende, ja, kanskje for enkelte t.o.m. litt overdrevet. Har ikke barna idag det mye bedre enn tidligere generasjoners barn? Har de ikke en overflod av goder og tilbud? Kunne vi heller ikke stille oss spørsmål om ikke barna har det for godt? Innvendingene kan ha en viss berettigelse i den sammenheng vi lever i. Imidlertid behøver vi ikke særlig mye fantasi for å innse at vårt materielt så rikelige og varierte tilbud til den oppvoksende slekt kanskje er i ferd med å bli en slags sovepute for formidlingen av verdier som stikker dypere. Misbruket av narkotika, ungdomskriminalitet og livslede er bare noen av symptomene på at vi nok kommer til kort som oppdragere og ansvarlige.

Også vårt eget land har eksempler på at barns helse og utfoldelsesmuligheter lider overlast. Det er ikke sjelden at nyhetsorganene bringer rystende beretninger om barnemishandling eller manglende omsorg. Det er klare eksempler på at barnas rettigheter ikke blir respektert.

Går vi fra det nære og kjente til fjernere himmelstrøk, finner vi snart at bildet blir ytterligere forverret — ja, i en slik grad at de hjemlige forhold får et preg av idyll. Den materielle nød setter sine umiskjennelige spor: sykdom og død, underernæring, forlatthet . . . Så uvant det kan høres for norske ører, er også barnearbeid et utbredt fenomen. Dét ved siden av dårlig økonomi og manglende undervisningsanstalter, gjør at mange barn slett ikke får noe utdannelsestilbud.

Vi er selvsagt først og fremst ansvarlige for «våre egne» barn, men vi kan ikke se bort fra at også barn fra materielt dårligere stilte samfunn også krever vår oppmerksomhet. Barna er nemlig vår fremtid, og svikter vi dem, slår vi bena under hva vi selv og våre forfedre har vært med på å bygge opp. De som er barn idag skal imorgen føre videre vårt arbeid, våre idealer og håp. Uten etterfølgere og oppfølgelse, ville mange sider ved vår tilværelse fortone seg temmelig meningsløs. Når vi dessuten vet at de første årene i et menneskeliv har en uvurderlig betydning for utviklingen av den voksne personlighet, blir Barneåret ikke bare en påminnelse, men en viktig anledning til å gå våre holdninger og handlinger litt etter i sømmene. Barna har nemlig krav på det.

ST. PAULS MENIGHET, BERGEN

Menighetsrådet i Bergen har vedtatt å ansette en *fast menighetsarbeider* på deltid. Vedkommende skal selv kunne ta seg av sosiale oppgaver, men vil særlig virke som inspirator og koordinator for dem innen menigheten som gjerne vil hjelpe. Sr. Bernarda Haarman er tilsatt i stillingen.

I oktober 1978 begynte en ny *barnehage for vietnamesiske barn*. Lønn dekkes av stat/kommune. To vietnamesiske praktikanter deler læreropp-gaven med tre norske.

ST. ANSGAR, KRISTIANSAND

I Kristiansand har sognepresten fått mobiltelefon som gjør det mulig for alle å kontakte ham selv når han ikke er i prestegården.

ST. HALLVARD, OSLO

I St. Hallvard menighet blir barna under høymessen samlet for å gå inn i klostret under lesningene og prekenen. Der får de høre et passende avsnitt fra evangeliet samt en kort forklaring f.eks. med lysbilder eller film. Deretter kommer de tilbake til kirkelokalet. Ordningen virker til alles tilfredshet.

KIRKEN OG ARBEIDSLØSHETEN

Den norske kirke skal nå ta opp arbeidsløsheten, og man håper å kunne sette igang et samarbeidsprosjekt mellom Diakonrådet og Diakonhjemmets sosialskole. Rogalands Avis (A) har dette å si:

Det kan bli et interessant prosjekt. Men det kan også bli et slag i luften. Det avhenger hvor dypt kirken har tenkt å gå i materien.

For utenom en politisk analyse av årsakene til arbeidsløshet, kan man ikke komme dersom man vil ta et slikt prosjekt alvorlig. Da må kirken åpent bedrive blant annet politikk. Og bekjenne holdning til samfunnsspørsmål på et politisk plan.

Spennende skal det bli å se hva som kommer ut av prosjektet. De store forventninger har vi ikke. Men gledelig er det i det minste at man innen kirken nå har kommet på tanken at den også har et sosialetisk ansvar. Det er et gode — og på tide.

Vårt Land

OM FRED OG FREDSPRIS

PAVEN OM FRED 1. JANUAR

Oppnåelsen av fred er kroningen av alle våre forhåpninger. Vi føler at fred er fylde og glede. For å oppnå fred mellom landene er det gjort mange forsøk gjennom tosidige eller mangesidige utvekslinger og internasjonale konferanser. Enkelte mennesker tar dessuten modige personlige initiativ for å skape fred eller for å avverge trusselen om en ny krig.

Men samtidig ser vi at individer og grupper aldri fullfører løsningen av sine skjulte eller åpne konflikter. Er fred derfor et ideal utenfor vår rekkevidde? Det daglige bilde av krig, spenning og splittelse sår tvil og motløshet. Enkelte steder synes endog uenighetens og hatets flammer å tenes kunstig av noen som slipper å betale prisen. Og for ofte er fredsforhandlinger latterlig ute av stand til å endre begivenhetenes gang . . .

Skal vi imidlertid godta utfordringen som hele menneskeheten står overfor i det vanskelige spørsmål om fred, trenger vi noe mer enn ord. En sann fredsånd må gjøre seg merkbar særlig blant statsmenn og i grupper eller sentra som mer eller mindre direkte, mer eller mindre åpent, kontrollerer de avgjørende skritt enten til fred eller til forlengelse av kriger og voldshandlinger. Folk må i det minste være enige om å sette sin lit til noen elementære, men faste prinsipper: Menneskelige spørsmål må behandles menneskelig, og ikke med vold. Spenninger, rivaliseringer og konflikter må løses ved rimelige forhandlinger og ikke ved tvang. Motstridende ideologier må konfronteres med hverandre i et klima av dialog og åpen meningsutveksling. Enkeltgruppens rettmessige interesser må også ta hensyn til de rettmessige interesser hos andre grupper som er innblandet, og til kravene fra et høy-

ere felles gode. Tilflukt til våpen kan ikke bli oppfattet som det riktige middel til å løse konflikter. De umistelige menneskerettigheter må under enhver omstendighet vernes om. Det er ikke tillatelig å drepe for å påtvinge en løsning.

Utdrag fra 'The Tablet'

NOBELS FREDSPRIS 1979

Ærkebiskop Oscar Arnulfo Romero af San Salvador i El Salvador er blevet foreslået som kandidat til Nobels fredspris 1979 af 118 medlemmer af det britiske parlament.

Når britiske politikere har nominert den centralamerikanske ærkebiskop som kandidat til Nobelprisen, er det en følge af, at mange — deriblandt kardinal George Basil Hume af Westminster — i januar 1978 lagde pres på den britiske regering for at få den fra at sælge brukte panservogne til en verdi af 850.000 pund sterling til El Salvadors regering.

I forbindelse hermed gjorde modstanderne af det britiske våbensalg opmærksom på den rolle, som ærkebiskop Romero spiller i kampen for menneskerettighetene i El Salvador. «Han har bestandigt og kompromisløst fordømt de talrige arrestationer, torturen, bortførelserne og drabene, der sker i El Salvador i dag», skriver politikerne til Nobelkomiteen i Oslo. «Som en mand, der helt har helliget sig arbejdet for freden, har han afvist vold, fra hvad kant den så end kommer, og han har været fortalere for sociale og økonomiske reformer, der kan fjerne urættferdighetene i El Salvadors af fattigdom plagede feudale samfund».

«Han er næsten den eneste, der kæmper for de svage og de forsvarsløse», tilføjer politikerne, «og som følge heraf er han genstand for bagvaskelser både i pressen og andetsteds. Han beskyldes for at være sindssyg, en fjende af staten og for at have solgt sin sjæl til Djævelen».

Blandt underskriverne af brevet til Nobelkomiteen er seks medlemmer af regeringen, to af det konservative partis ledere og lederen af det liberale parti.

Katolsk Orientering

ØKENDE ANTALL TEOLOGISKE STUDENTER

Antallet studenter ved det katolske teologiske fakultet ved universitetet i Tübingen, Tyskland er blitt mer enn fordoblet siden 1975 (fra 312 til nesten 700 studenter). Ifølge professor Gerhard Lohfink, fakultetets dekanus, er hovedårsaken til økningen at flere og flere piker tar fatt på teologistudiet. På mange forelesninger og seminarer er en tredjedel av studentene piker.

(The Tablet)

TIL MINNE OM EDITH STEIN

Seks nonner, — en fra Wien og fem fra et Kölner-kloster, — har slått seg sammen i et nytt karmelitt-samfunn i Rothenburg (Syd-Tyskland). Klostret har fått navnet Edith-Stein-Karmel, oppkalt etter den kjente jødiske nonne som trådte inn i karmelitt-ordenen i 1933 og omkom i Auschwitz i 1942. Edith-Stein-Karmel skal være et sted for intens bønn og meditasjon.

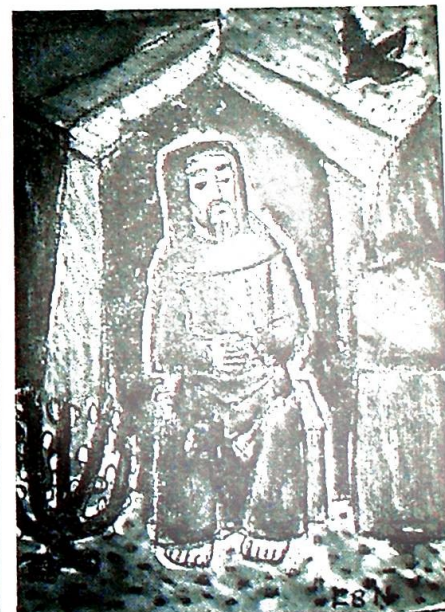
(KNA)

NY ERKEBISKOP I KRAKOW

Paven har utnevnt mgr. Francisek Marcharsk, sekretær for den polske biskopkonferanse, som erkebiskop av Krakow. Stillingen ble ledig da han selv ble valgt til pave i oktober.

The Tablet

FRA ØRKENEN:

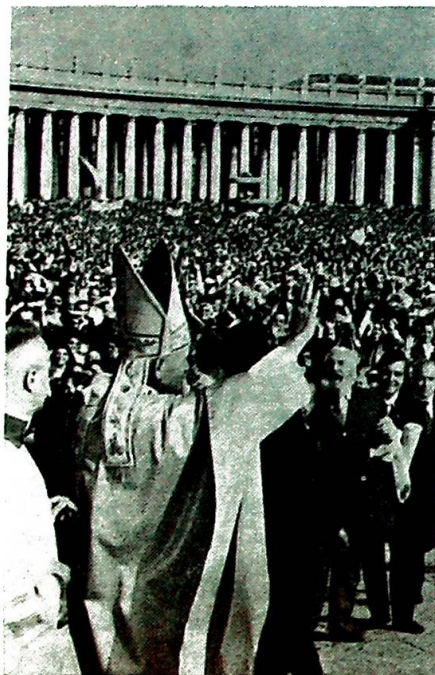
ABBA AGATHON:

«Gud finner ikke behag i en rasende mann, ikke om han vakte en død til live.»

Paven om menneskerettig

Tretti-årsdagen for Verdensdeklarasjonen om menneskerettigheter ble markert den 11. desember, dagen etter den faktiske dato, og paven oversendte da en note om menneskerettighetene til dr. Kurt Waldheim, De forente nasjoners generalsekretær, hvor han la spesiell vekt på religionsfrihet. Paven åpnet ifølge *The Tablet* sitt brev med å understreke de «viktige skritt» og de «fremragende anstrengelser» som er gjort i løpet av disse tretti år» for å skape juridisk formålstjenlige midler til å ivareta de idealer som deklarasjonen har fastsatt.» Paven la til at den hellige stol ifølge sin iboende identitet, og på forskjellige plan, alltid hadde søkt et fortrolig samarbeide med FN når det gjaldt alle de tiltak som kunne fremme denne edle og vanskelige oppgave.

Selv om et tilbakeblikk på de forgangne tretti år gir grunn til virkelig tilfredshet med de mange fremskritt som er gjort på dette område, kan vi likevel ikke se bort fra det faktum at den verden vi idag lever i, har altfor mange eksempler på urettferdighet og undertrykkelse. Vi kan ikke lukke øynene for en stadig dypere kløft mellom FN's intensjoner, slik de står å lese i deklarasjonen, og den økende vold mot menneskerettighetene i alle lag av samfunnet og i alle deler av vår verden . . . Hvem kan benekte at enkeltindivider såvelsom sivile myndigheter ustraffet synder mot menneskets fundamentale rettigheter: som det å bli født, retten til livet, retten til under ansvar å føre slekten videre, retten til arbeid, til fred, til frihet og sosial rettferdighet, retten til å ta del i de avgjørelser som griper inn i menneskers og nasjoners liv? Og hva skal

vi svare når vi blir konfrontert med de ulike former for kollektiv vold, såsom rasediskriminering mot individer og folkegrupper, bruk av fysisk og psykisk tortur mot fanger og politiske avvikere? Listen vokser når vi tar med beslagleggelse av personlig eiendom av politiske grunner og de mange tilfeller av kidnapping for økonomisk vinning.

Hvilke kriterier kan vi benytte for å kontrollere at ethvert menneskes rettigheter blir ivaretatt? Kriteriet er utvilsomt: enkeltmenneskets verdighet. Pave Johannes XXIII forklarte dette punkt i «Pacem in Terris»: «Et velorganisert samfunn krever at ett grunnleggende prinsipp må bli akseptert: at ethvert individ har sant menneskeverd. Som sådan har ethvert individ rettigheter og plikter overensstemmende med sin menneskelige natur. Disse rettigheter og plik-

ter er universelle og ukrenkelige og således uatskillelige.» Og paven poengterte at Menneskerettighetserklæringen fremhever nettopp dette.

Paven talte videre om retten til tanke- og samvittighetsfrihet og religionsfrihet: «La meg henlede Forsamlingens oppmerksomhet på viktigheten og alvoret i et problem som den dag idag er årsak til lidelse. Jeg sikter til religionsfrihetens problem, grunnlag for all annen frihet og uløselig knyttet til andre former for frihet i kraft av den verdighet som er nedlagt i mennesket. Sann frihet er menneskehetens adelsmerke. Den er kilden til sant menneskeverd, den er et tegn på Guds bilde i mennesket. («Gaudium et Spes,» 17). Den er tilbudt oss og betrodd oss som vårt personlige kall. Menn og kvinner har i våre dager en økt bevissthet om livets sosiale dimensjon, og som følge av det er de stadig mer følsomme overfor prinsippet om tankens, samvittighetens og troens frihet. Ikke desto mindre, — med sorg og dyp beklagelse må vi også erkjenne — i Det annet Vatikankonsils ordelag i «Erklæringen om Religionsfriheten» — at fremdeles finnes det land hvor frihet til gudsyndelse nok er anerkjent konstitusjonelt, men hvor myndighetene prøver å trekke borgerne vekk fra religionen og gjøre livet ytterst vanskelig for de religiøse samfunn. («Dignitatis Humanae,» 15.)

Kirken bestreber seg på å være talerør for de menn og kvinner som krever respekt for menneskeverdet. Derfor vil jeg inntrengende be om at religionsfriheten må bli respektert overalt og for alle jordens folk. Jeg beveges til å komme med en slik høytidelig appell ut fra en dyp per-

hetene

sonlig overbevisning: Selv om jeg ser bort fra ønsket om å tjene Gud, er jeg overbevist om at det er til samfunnets beste at det kan nyte godt av de etiske prinsipper som ligger til grunn for rettferdighet og fred, og som har sitt utspring i troskap mot Gud og Hans vilje. (Ibid., 6.) Fri religionsutøvelse gagnar både individet og statsmakten. Derfor er alle og enhver forpliktet til å respektere religionsfriheten, enkeltmennesker såvelsom myndigheter.

Hvordan kan det ha seg at et stort antall borgere har måttet tåle all slags overlast, endog døden, bare for å bevare sine åndelige verdier, — mennesker som likevel aldri har opphørt å samarbeide når det gjelder samfunnsmessig og sosial fremgang?

Rettferdighet, visdom og realistisk sans krever at sekulariseringens skjebnesvangre posisjoner må overvinnnes, og da i særdeleshet den villfarne redusering av den religiøse virkelighet til det helt private plan. Ethvert menneske må få anledning til — innenfor rammen av vår sameksistens — å bekjenne sin tro, alene eller sammen med andre, privat eller offentlig.

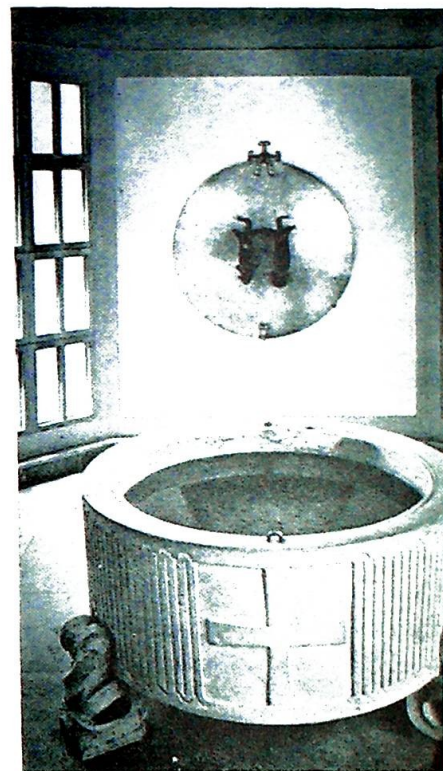
«Det gjenstår ett siste punkt,» konkluderte paven, «som fortjener oppmerksomhet. All den stund vi insisterer — og med rette — på å forsvare menneskerettighetene, er ethvert individ forpliktet til å gjøre bruk av sine grunnleggende rettigheter på en ansvarlig måte. Enhver mann og kvinne er forpliktet til å respektere hos andre de rettigheter som de krever for seg selv. Ennvidere, vi må alle yte vårt bidrag til oppbyggingen av et samfunn som gjør det mulig både å nyte godt av disse rettigheter og å forkaste de krav som ikke er i samsvar med slike rettigheter.»

Dåpens teologi

Er det pedagogisk klokt og teologisk riktig å døpe rubb og stubb? Eller må visse minstekrav forutsettes? I vårt sekulariserte samfunn stilles disse spørsmål nå av mange kirker i mange land.

I Aschehougs serie «Teologisk Profil» som «gir aktuell orientering fra teologiens verksted» er som sjette bok sendt ut «Dåpen og dens plass i kirkens liv», av fakultetslektor ved Menighetsfakultetet Kjell Olav Sannes. I de siste kapitlene gir forfatteren sin mening om de ovennevnte pastorale spørsmål om dåpspraksisen. Han går inn for den linje som de større etablerte kirkesamfunn med barnedåp følger, i motsetning til de mer vekkelsespregede retninger. Kanskje har forfatteren en litt vel optimistisk forventning om effektiviteten i det norske skoleverks kristendomsopplæring og Den norske kirkes konfirmandundervisning.

Bokens største del og hovedvekt består i en gedigen, litt tørr gjennomgåelse av alt vi finner i Bibelen om dåpen. Kap. 2 begynner med «Menneskesynet som bakgrunn for dåpsynet». Her vil en katolsk leser stusse ved den typisk lutherske pessimistiske formulering at «slik vi er av natur, er vi Guds fiender», er vi «på kollisjonskurs med Gud». Og i forbindelse med den litt bastante argumentering ut fra Romerbrevet vil nyere katolsk teologisk tenkning holde det for uunngeåelig å stille spørsmålet: Vinner ikke den vitenskapelige teori om en evolusjonistisk polygenisme stadig flere tilhengere? Etter Det annet Vatikanconsils uttalelse om «Guds åpenbaring» (Dei Verbum § 12) angående bibelbøkene «litterære gener» ser vi kanskje spørsmålet om menneskets opprinnelse i et nytt lys: Vi må kanhende anta at fortellingen om stamfaren Adam og arvesynden ikke er en beretning om en historisk konkret person, men en poetisk sammenfattende visjon av forholdet mellom Gud og menneskene siden urtiden.

Dette ville ikke bare berøre tolkningen av 1. Mosebok, men også ha følger for den stilistiske og dogmatiske bedømmelse av Romerbrevet som hverken Luther eller konsilfedrene i Trient kunne ane.

Gledelig er det at boken sterkt betoner dåpen som et kall, en gave fra Gud, en gjenfødelse. En katolikk kan bare beklage at dette siste bibelske uttrykk «gjenfødelse» her allikevel ikke godtas fullt ut (Sml. 2. Pet. 1,4 «få del i guddommelig natur», og Ef. 2,10 «skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger»), men tvertimot foranlediger forfatteren til noen polemikk mot katolsk teologi.

Til slutt et lite spørsmål: Hvorfor er det på bokens omslag under det gode bilde av en barnedåp anbrakt et emblem med fire bokstaver som man i selve boken ikke finner noen forklaring for?

Gerard Vranken

Kjell Olav Sannes:
Dåpen og dens plass
i kirkens liv.
Aschehoug 1978, 243 sider.

KIRKEN I AFRIKA

«Asia er ung, Asia er fattig, Asia er i bevegelse. Kirken må tilpasse seg og være i harmoni med denne realitet», sa kardinal Sin fra Filippinene i en tale om Kirkens fremtid i fjor.

De afrikanske biskoper har utarbeidet en deklarasjon for «rettferdighet og fred i Afrika» i 1978. Her pekte de på afrikanernes håp og lidelser i frigjøringsprosessen: Håp om grunnleggende frihet og menneskerettigheter, og lidelser som følge av vold og krig.

Nedenstående oversikt bygger på de to siste årsrapporter fra Vatikanets kongregasjon for Troens Utbredelse («Misjonsdepartementet»). Denne kongregasjon har å gjøre med bispedømmene i Afrika og Asia (unntatt Midt-Østen og Filippinene), og med enkelte områder på de øvrige kontinenter.

AFRIKA

Så lenge rasespørsmålene i Sør-Afrika, Rhodesia og Namibia forblir uløste, må en regne med at det sørlige Afrika fortsatt vil være et urolig område.

I Sør-Afrika er spenningen forårsaket av rasediskrimineringen fortsatt stor. Fremstående katolske kirkeledere, bl.a. Cape Towns erkebiskop kardinal McCann har gjort det klart at Kirken ønsker at alle landets innbyggere må bli anerkjent som borgere med like rettigheter. I mars 1976 besluttet Kirken å ta imot svarte elever på sine skoler, som tidligere hadde vært reservert hvite (ca. 200 skoler med 30.000 elever).

Integreringen ble innledet på tre skoler. Ved årsskiftet hadde antall

Så lenge rasespørsmålene i Sør-Afrika, Rhodesia og Namibia forblir uløste, må en regne med at det sørlige Afrika vil være et urolig område.

svarte på skolene kommet opp i ca 100. Da truet regjeringen med å stenge disse skolene. I februar 1977 kom man til en slags våpenhvile; regjeringen avstod fra å stenge skoler, og Kirken lovet inntil videre ikke å ta opp flere svarte elever på skolene. Situasjonen forble spent. Senere har flere prester og fremstående legfolk blitt arrestert eller utvist. Hierarkiet har opprettholdt sitt forsvar av menneskerettighetene, og har engasjert seg for de arresterte og protestert mot utvisningene av misjonærer.

I Rhodesia har den avtale som ble undertegnet i mars 1978 av Ian Smith og moderate nasjonalistledere om fredelig overgang til flertallsstyre ikke ført til at voldshandlingene har opphørt. Terrorister har i de senere år drept mange katolske misjonærer: En biskop (tidligere biskop Schmitt av Bulawayo) og 20 prester og søstre. Også misjonærer fra andre kirkesamfunn er drept. Kirkens arbeid er også hemmet av arrestasjoner og utvisninger. Fra mange stasjoner har man måttet trekke seg tilbake. Kirken fortsetter sitt arbeid for rettferdighet og fred. I juli 1978 sendte biskopene ut en «oppfordring til forsoning», og har senere arrangert møter med politiske ledere innenlands og utenlands for å finne ut hvordan freden best kan fremmes.

Ca 10 % av Rhodesia 6 mill. innbyggere er katolikker. Omtrent 5 % av befolkningen er hvite. To av landets fem biskoper er afrikanere, deriblant erkebiskopen.

I Mozambique utgjør kommunistregjeringen en alvorlig trusel mot Kirkens forkynnelse og undervisning. Religionsutøvelse er forbudt for alle under 18 år, og disse unge oppdras etter marxistiske prinsipper. Av landets 9 mill. innbyggere er rundt 1.6 mill. katolske. Syv av ni bispedømmer ledes av innfødte biskoper.

I Angola har Kirkens virksomhet vært endel hemmet av de vedvarende stridigheter. Et stort problem er også personalmangelen. Rundt halvparten av prestene og søstrene flyktet under borgerkrigen for to år siden. Men Kirkens største problem er at «ateismen blir systematisk fremmet og at kirker og hellige gjenstander blir krenket», som det heter i et felles hyrdebrev fra januar 1978. Kirkens radiostasjon, «Radio Ecclesia», er igjen stengt, og dette begrenser Kirkens talefrihet sterkt. Etter at alle presteseminarer ble åpnet i april 1978 satte regjeringen i verk tiltak som hemmer deres virke. P.g.a. de stadige stridigheter er endel misjonsstasjoner stengte eller forlatte.

Rundt 40 % av Angolas befolkning er katolikker. Landet er inndelt i tre kirkeprovinser, som alle ledes av afrikanske erkebiskoper. Av i alt 12 bispedømmer ledes bare tre av europeere (1977).

I Ekvatorial-Guinea blir Kirken fortsatt heftig forfulgt. Begge bispeteter står tomme. Alle kirker er stengt etter ordre fra president Macias Nguema. Alle utenlandske misjonærer er utvist så nær som en. I 1978 ble til slutt åtte spanske prester sluppet ut mot løsepenger. Bare ca 20 prester er igjen i landet, som i 1975 hadde rundt 300.000 innbyggere, av hvilke 90 % var katolske.

I Guinea feiret man i november 1977 hundreårsjubileet for Kirkens etablering. Erkebiskop Tchidimbo av Conakry kunne ikke delta, han har vært fengslet siden julaften 1970.

I Benin arbeider Kirken i omgivelsene preget av marxistisk lære. Da

OG ASIA 1976-1978

kuriekardinalen Gantin (selv fra Benin) besøkte landet i 1977, ble han entusiastisk mottatt overalt. Men i august 1977 forbød regjeringen ham å reise rundt i landet eller å fremtre offentlig. Kirken insisterer på at dens forkynnelse og arbeid for utvikling er nødvendig og i pakt med det beninske folks kultur.

I Zaire er forholdet mellom kirke og stat nå forbedret. Regjeringen tillater at kirkene slipper til i den statskontrollerte radio med religiøse programmer, og tillater og støtter kirkenes skolevirksomhet.

Invasjonene i Shabaprovinsen i 1977 og 1978 lammet en stor del av Kirkens arbeid der. Mange misjonærer måtte flykte, men litt etter litt kommer man i gang igjen. Et godt tegn er at Zaires presteseminarer er fulle av studenter. Nesten 50 % av landets befolkning er katolsk.

I Etiopia har stridighetene om Ogaden og kampene i Eritrea kostet mange liv og forårsaket mye lidelse. I tillegg kommer sult og tørke. Kirkens hjelpeorganisasjoner har engasjert seg for å lindre nøden. Det store kubanske og russiske nærvær i landet viser at kommunistene legger stor vekt på å støtte Etiopias marxistiske regime. Denne situasjon er en stor utfordring for Kirkens arbeid.

I Kenya, Uganda og Tanzania feiret man i mars 1978 25-års-jubileet for hierarkiets opprettelse. Kirken har i dette tidsrom hatt stor fremgang i de tre land. Den intensiverer nå sitt arbeid blant nomadene og de fattigste befolkningsgrupper. I oktober 1977 mottok Tanzanias president Nyerere og statsminister Sokoine (begge katolikker) lederne for misjonsordnene og oppmuntret dem til fortsatt arbeid. Antall prestestudenter i de tre land er stort, særlig i bispedømmet Moshi i Tanzania. I Kenya ble en era av landets historie avsluttet, da president Kenyatta døde i august 1978. De kristne kirker har spilt en viktig rolle i denne perioden,

«Asia er ung,
Asia er fattig,
Asia er i
bevegelse.»

og regjeringen har foreskrevet religiøs oppdragelse i grunnskolen.

ASIA

India: Den katolske union overlevte i mai 1977 en betenkning angående de religiøse minoriteters situasjon til statsminister Desai. To saker som uroet katolikkene under Indira Gandhis regime, nemlig tvangssterilisering og regjeringsmedvirkning ved bispeutnevnelser, ser nå ut til å være ute av bildet. Den nye regjering har nedsatt kommisjoner som skal motvirke diskriminering av minoriteter. De katolske biskoper håper dette vil stanse diskrimineringen av de kristne hadjiraner.

Flere nye bispedømmer er opprettet i India, som dermed har over hundre katolske bispedømmer. En fjerdedel av landets over 8 mill. katolikker er av syro-malabarisk ritus. Den indiske

kirke har mange preste- og ordenskall, legfolket engasjerer seg sterkt i Kirkens arbeid og i hjelpearbeid for fattige og nødlidende. Den karismatiske bevegelse har også fått fotfeste i landet. En karismatisk kongress i Bombay i oktober 1977 samlet over 3.000 deltakere.

I Indokina er Kirkens bevegelsesfrihet helt avhengig av de respektive regjeringers velvilje.

Hva gjelder Laos (42.000 katolikker) og Kambodja (15.000 katolikker) er situasjonen ytterst alvorlig og kontakten med kirkene der er så godt som avskåret.

Vietnam (nesten 3 mill. katolikker) utviste de siste utenlandske misjonærer i august 1976. Erkebiskop Nguyen Van Binh av Hochiminhville fortalte på bispesynoden i Roma i oktober 1977 at mulighetene for å drive kate-

(Forts. s. 15)

GJØR OSS TIL DINE BARN

Vær vår Mor. Gjør oss til dine barn.

Gjør oss villige til å godta vår skjebne, slik du gjorde ved bebudelsen.

At vi kan utholde fattigdommen slik du gjorde da du fødte i stallen.

At vi kan ta imot ydmykelsen slik du gjorde da du flyktet til Egypt.

At vi kan be til Herren slik du gjorde da det ikke var nok vin i bryllupet i Kana.

At vi kan utholde lidelse slik du gjorde da du sto ved korset med din døende sønn.

At vi kan be som du ba i nadverdsalen, ventende på Den Hellige Ånds komme.

Milczyslaw Malinski
f. 1923. Polsk teolog
Utvalgt av Rudi Kessels
Oversatt av Gro Eriksson.

ALLSIDIG AKTIVITET FOR NKKF

Norges katolske kvinneforbunds (NKKF) medlemsbrev før jul vitner om en stor og allsidig aktivitet. Vi merker oss bl.a.:

Norske Kvinners Nasjonalråd (NKN)

hvor NKKF er en av medlemsorganisasjonene, er en viktig samarbeidspartner. Gjennom NKN har vi mulighet til å gi uttrykk for våre meninger om aktuelle samfunnsspørsmål — og det er en vesentlig del av våre oppgaver som katolske kvinner. Noen av NKKF's ledd er dessuten med i de lokale kvinneråd. Kanskje flere burde ta opp den kontakten.

Ved International Council of Women's 90-års jubileum (ICW er NKN's verdensunion) og eksekutivmøte i Oslo i sommer ble NKKF's formann bl.a. invitert til middag på Akershus slott og mottagelse på Skaugum. Slike sammenkomster har sin misjon på grunn av de personlige kontakter som knyttes og den informasjon som blir utvekslet.

Forøvrig var NKKF representert på NKN's rådmøte i Levanger i høst hvor også Levanger Kvinneråds 50-års jubileum ble feiret. Blant aktuelle saker på rådmøtet var: «heller økt barnetrygd fremfor større skattefradrag», dessuten Evalueringsutvalgets innstilling og vurdering, kompetanse og inntak i skoleverket, som ble diskutert, men uten at det ble fattet noe vedtak. Siden har NKKF fått til høring NKN's forslag til uttalelse, og styret har bedt noen av medlemmene om å se på det.

Likeledes har vi hatt til uttalelse punktene om omsorgspermisjon i Arbeidsmiljøloven, Pensjonsutredningen og Barneloven.

World Union of Catholic Women's Organisations (WUCWO)

er NKKF's verdensunion og vår viktigste tilknytning. Hvor viktig oppdager vi etterhvert som vi kommer mer med. Mange av sakene vi arbeider med opptar andre, og internasjonalt kan vi være til nytte for hverandre. Vi ser også at på mange måter er Norge privilegert. NKKF behøver ikke ta opp f.eks. slike rene kvinnesaksspørsmål som katolske kvinneorganisasjoner må ta seg av i enkelte land. Det kan vi bl.a. takke vårt medlemskap i NKN for.

Vi oppdager også at når Norge blir

bedt om å uttale seg i en sak — og gjør det — så følger WUCWO opp. Som eksempel kan nevnes at etter en forespørsel fra WUCWO om vår deltakelse i Kvinnenes Verdensbønnedag, ble vårt svar tatt med i WUCWO's rapport til Sekretariatet for Kristen Enhet i Roma.

Ellers har vi bl.a. svart på spørreskjema og forespørsler om Kvinnen i Kirken som vi håper å kunne følge opp via gruppearbeid. Svarene på studiearbeidet over dette tema vil bli sammenfattet til en rapport og sendt WUCWO.

På bakgrunn av dette er det viktig at vi følger opp rådmøtevedtaket om at NKKF skal være representert med to deltakere på WUCWO's Verdenskongress i Bangalore, India, februar 1979. Emnet som skal behandles er «Kvinner — Rettferdighet — Evangelisering». Slik deltakelse kan bety både at vi yter noe og at vi lærer noe — begge deler vil til syvende og sist bli til støtte og styrke for NKKF. Emily Holm og Aimée Wedset skal være NKKF's representanter.

Moder Teresa — NKKF's hjelpefond

Penger til hjelpefondet har stadig strømmet inn siden starten våren 1977. Dette er vel noe av det gledeligste som har skjedd i NKKF på lenge.

Den formelle kontakt med moder Teresa tok det noe tid å få i orden, men i sommer kom det brev fra henne og de første kr. 10.000,— ble straks overført. Det utroligste har imidlertid skjedd: Vi har nådd de neste kr. 10.000,— som vil bli sendt om ikke lenge.

Da de første pengene var overført til Moder Teresa fikk vi på nytt brev fra henne hvor hun skriver:

«Takk for at dere har gjort det mulig for oss å bringe Guds kjærlighet til de fattigste av de fattige. Det vil glede dere å få vite at i år har vi åpnet 18 nye institusjoner i India og i utlandet. Vær så snill å be om at det vi gjør av kjærlighet til Guds mennesker blir kjærlighet til Ham.»

Søstre flytter

St. Carl Borromeussøstrene fraflytter Veståsen, og endel av St. Antonius-søstrene (i Akersveien, Oslo) er hjemkalt til Holland etter mange års virke.

NKKF's landsmøte

avholdes i Trondheim 4.—6. mai 1979.

„Syng en ny sang for Herren”

Sitatet over fra Det gamle testamente betyr visst noe i retning av at man skal lovsynge Skaperen gang på gang med stadig stigende entusiasme! Det er mulig at det har noe med temperament, incitasjon og opplevelse å gjøre, men det er samtidig også *uttrykk* for et eller annet.

Er vi nå så spissfindige å overføre dette på messen, så må man jo si at det *passet* ganske godt en del hundre år. Det var liksom man fornemmet tilstedeværelsen av det udefinierbare, likesom man var nær opplevelsen av det skapende moment uttrykt av symbolikk og anslaget av en bestemt tone som ikke kan forklares. Det var det samme gang på gang, dag for dag, år ut og år inn. Og dog var det *aldri* det samme for det var likesom at evnen til å understreke og variere det *særegne* i veldig stor utstrekning var tilstede. Og hver gang man personlig tok del i messen opplevde man i særlig grad at man var stilt ansikt til ansikt med Skaperen på samme vis som jøden på Yom Kippur.

Den katolske messe er den kristnes Yom Kippur! — Den er menneskets møte med Gud. Dette møte kan gi seg utslag på forskjellige måter alt etter omstendighetene, men det er innlysende at der hvor ordet lyder og brødet brytes, der møtes det skapte med sitt opphav; den levende Gud.

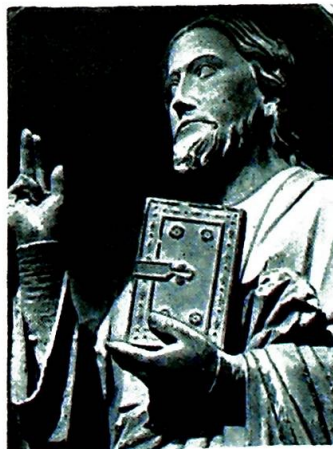
Alt etter omstendighetene, ja; — jo, men er omstendighetene etterhvert ikke blitt av en slik art at de er relativisert dithen at de bare er omstendigheter? Uten å skru tiden tilbake eller så meget som å tenke på dette at det visst er flere og flere som begynner å sukke: «Herregud, er det nå ikke iferd å bli for kjedelig mange steder?»

Det er neppe tvil om at mye av det nye som er kommet frem i menighet-

ene når det gjelder blant annet messen er av uhyre høy kvalitet både men hensyn til form og innhold, men allikevel er det gått noe uhyre vesentlig tapt. Det er vanskelig å si hva dette *noe* er, og for så vidt kan man utmerket godt la være å definere det, for det kan man kanskje til syvende og sist heller ikke gjøre. Men det er som om det hele bare blir til ord, ord, ord i en uendelighet. Bare en plapring av menneskelige stemmer som *ikke* uttrykker noe innhold, men bare imiterer det som man enten har lært utenat etterhvert gjennom bevisstløs gjentakelse eller man bare leser høyt av en bok uten å tenke nærmere over hva man egentlig bør legge i det.

Slik *kan* messen feires. Ja, men slik *skal* den *ikke* feires; og slett ikke søndag etter søndag som man dessverre møter det på de fleste steder her i Skandinavia. Den katolske gudstjeneste er en levende manifestasjon av det guddommelige i hverdagen. Den er *ikke menneskers* ord og svært begrensede uttrykksformer. Den er det guddommeliges tale til mennesker, den er det guddommeliges inspirasjon til menneskers altfor grå hverdag. Og det er det som ligger til grunn for de forskjellige tekster.

Forskjellige! — Helt riktig. Her

ser vi nettopp liturgiens rikdom og mangfoldighet som en kilde til inspirasjon hvis vi bare vil benytte oss av den og øse av det kildevell som gir muligheter for åndelig dybde og forståelse av skaperverket. Det er som om nordiske katolikker ikke helt har forstått å variere messens uttrykksform med alle de muligheter *det* gir. Vi bruker ord og gester som blir tommere og tommere for til sist å bli helt likegyldige og ende i en stor søvnlighet hvor vi intet har å hente. Det *finnes* variasjonsmuligheter som det burde være mulig å benytte til felles berikelse. Det er mulig å sette seg utover rubrikkene ved et par improviserte ord midt i det hele eller en personlig velkomst i stedet for den apostoliske! Rør ved hverandre, kyss sidemannen på kinnet og ønsk ham alt godt i hverdagen!

Vi skal forsøke å oppleve møtet med Vårherre og gi uttrykk for dette og gleden ved det nettopp for å understreke at det daglige liv i virkeligheten *ikke* behøver å bli mer kjedelig enn vi selv gjør det til. Vårherre er ikke begrenset. Dette er selvfølgelig noe uforståelig, men noe uhyre berikende. Og det er fornemmelsen av noe slikt vi må ha når vi er i selskap med hverandre; og der kan menneskelig plapring og ordenes mengde være en nokså stor hindring. Det tause uttrykk derimot *kan* kanskje i høyere grad gi en fornemmelse av det opphøyde og uforklarlige, når man samtidig har det klart for seg at dette er *ens eget personlige* og ikke en annens. Det å møte Gud er et *helt* personlig anliggende selv om det kan skje i fellesskap. Og i den han rører ved, stemmes sinnet og tanken skjerpes, for han «... skal tre frem for Guds alter, for Gud sin ungdoms glede.»

Svend Aage Rasmussen, Gøteborg

GUDSTJENESTER I HELGENE		Dialog messe	Høy- messe
OSLO: <i>St. Olavs domkirke</i>	lörd.: 19.00	—	—
Akersveien 1	sønd.: 9.30	11.00	—
tlf. 20 72 26 - 20 72 44	(eng) 19.00	—	—
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35	11.00	—
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	9.00	11.00	—
<i>Vår Frue Villars kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	9.00	—	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 21 23 55	9.00	11.00	—
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 212587	—	10.00	—
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , lörd.: 18.30	—	—	—
Tyholmen, tlf. 22 209	sønd.: 8.00	11.00	—
BERGEN: <i>St. Pauls kirke</i> , lörd.: 19.00	—	—	—
Chr'stiesgt. 16, tlf. 21 54 10	sønd.: —	11.00	—
<i>Vår Frue Kirke</i> , Helleveien	sønd.: 9.30	—	—
<i>Florida kapell</i> , Nygaardsgt. 124	19.00	—	—
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , lörd.: 18.00	—	—	—
Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	sønd.: 8.30	10.30	—
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongensgt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00	—
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kr'stian V's pl. 1, tlf. 81 168	9.00	10.45	—
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , lörd.: 18.00	—	—	—
Torvg. 113, tlf. 23 751	sønd.: —	11.00	—
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haraldsgt. 21, tlf. 23 195	—	11.00	—
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 22 381	9.00	11.00	—
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	lörd.: 18.00	—	—
—	sønd.: —	11.00	—
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken</i> , Wedemannsgate 3 A, tlf. 52 550	lörd.: 18.00	—	—
—	sønd.: —	10.00	—
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romerksgt. 1, tlf. 71 28 85	9.30	11.15	—
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 41 038	—	17.00	—
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverresgt. 26, tlf. 50 793	8.30	11.00	—
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30	10.45	—
<i>Eikeli kirke</i> , Veståsen 20, tlf. 24 25 69	9.30	10.30	—
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke</i> , lörd.: 17.00	—	—	—
Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	sønd.: 8.30	11.00	—
—	9.30	—	—
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandef'ordsgt. 1, tlf. 11 949	—	11.00	—
VOSS: <i>St. Olavs kapell</i> Finne, tlf. 12 510	—	Efter avtale	—
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i>	8.45	11.00	—
Prinsensgt. 2a2	19.00	—	—
B'skopen og prestegården, tlf. 21 214	—	—	—
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila, tlf. 21 670	6.15	—	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , Fl'integt. 5, tlf. 72 779	—	11.00	—
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eystens sykehjem</i> , Jernbanegt. 29	—	11.00	—
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467	—	11.00	—
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , lörd.: 17.00	—	—	—
Norvesund, tlf. 37 558	sønd.: 8.30	11.00	—
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Stor- gt. 94, Sogneprestens tlf. 84 277	lörd.: 18.00	—	—
—	sønd.: —	11.00	—
<i>St. Elisabethostrene</i> , Balsfjordgt. 35, tlf. 81 487	sønd.: 8.00	—	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30	—
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 11 447	19.00	11.00	—
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , lörd.: 15.00	—	—	—
Skolegt. 4, tlf. 61 501	sønd.: —	10.30	—
NARVIK: <i>Kristi Kongekirken</i> , Håreksgt. 82	—	15.30	—
SELFORS: <i>Vår Frelsers kirke</i> , Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072	—	Efter avtale	—

Også apokryfene på moderne norsk

Oversettelsesarbeidet er ikke ferdig i Det Norske Bibelselskap, selv om arbeidet med Det gamle og Det nye testamente er avsluttet. Ikke før var den nye bibeloversettelsen presentert for offentligheten, så begynte arbeidet med å kle også de apokryfe skrifter i en moderne språkdrakt.

De apokryfte skrifter er en del bøker som ikke er tatt med i den bibelske kanon, men som likevel ble ansett for å være så viktige at de tidligere ble tatt med i de forskjellige bibelutgavene. Grensene mellom hvilke bøker som hører med til de apokryfe og hvilke som ikke gjør det er litt flytende, men Det Norske Bibelselskap holder seg stort sett til det utvalg Luther tok med i sin bibelutgave. Nytt denne gang er det imidlertid at de to Esrabøkene også vil bli innlemmet i samlingen.

De apokryfe skrifter ble oversatt til norsk for første gang i 1873. Siden den gang har de vært språklig revidert flere ganger,

men nå skal man altså for andre gang oversette dem helt fra grunnspråket.

Cand. theol. Gunnar Johnstad, som er sekretær for oversettelsesutvalget, der professor Magne Sæbø er formann, opplyser at en regner med å bruke to-tre år på arbeidet.

— Hvorfor tar dere på dere alt dette arbeidet med en bok som bare selges i 400—600 eksemplarer årlig?

— Vi håper jo at en ny oversettelse av disse bøkene skal øke interessen for dem. I tillegg til at de apokryfe skrifter har stor verdi for teologistudenter, er de egentlig av uvurdelig betydning for å forstå bakgrunnen for Det nye testamente. Vi håper derfor at en moderne språkdrakt skal hjelpe også vanlige bibellesere til å få mer syn for verdien av disse skrifterne, som er svært oppbyggelige, selv om de altså ikke er kanoniske, sier Johnstad.

Kirke-Aktuelt

LITURGISK KALENDER

FEBRUAR:

- Herrens fremstilling i templet. Mal. 3, 1-4. Hebr. 2, 14-18. Lk. 2, 22-40 (22-32).
- Ansgar, biskop (påbudt memoria). Hebr. 13, 15-17. 20-21. Mk. 6, 30-34.
5. alm. søndag. Job 7, 1-4. 6-7. 1. Kor. 9, 16-19. 22-23. Mk. 1, 29-39.
- Agathe, jomfru og martyr Gn. 1, 1-19. Mk. 6, 53-56.
- Paul Miki og ledsagere, martyrer. Gn. 1, 20-2, 4a. Mk. 7, 1-13.
- Ferial. Gn. 2, 4b-9. 15-17. Mk. 7, 14-23.
- Ferial eller Hieronymus Emiliani. Gn. 2, 18-25. Mk. 7, 24-30.
- Ferial. Gn. 3, 1-8. Mk. 7, 31-37.
- Scholastica, jomfru. Gn. 3, 9-24. Mk. 8, 1-10.
6. alm. søndag. Lev. 13, 1-2. 44-46 (Hebr. 1-2. 45-46). 1. Kor. 10, 31-11, 1. Mk. , 40-45.
- Ferial. Gn. 4, 1-15. 25. Mk. 8, 11-13.
- Ferial. Gn. 6, 5-8. 7, 1-5. 10. Mk. 8, 14-21.
- Kyrillos, munk og Methodios, biskop. Gn. 8, 6-13. 20-22. Mk. 8, 22-26.
- Ferial. Gn. 9, 1-13. Mk. 8, 27-33.
- Ferial. Gn. 11, 1-9. Mk. 8, 34-39. (Gr 8, 34-9, 1).
- Ferial eller De syv stiftere av Servitterordenen, eller Jomfru Marias lørdagsmesse. Hebr. 11, 1-7. Mk. 9, 1-12 (Gr 2-13).
7. alm. søndag. Jes. 43, 18-19. 21-22. 24b-25. 2. Kor. 1, 18-22. Mk. 2, 1-12.
- Ferial. Sir. 1, 1-10. Mk. 9, 13-28 (Gr 14-29).
- Ferial. Sir. 2, 1-13 (Gr 1-11). Mk. 9, 29-36 (Gr 30-37).

Bønneintensjon for Kirkens misjon i februar:

At Kirken i Uganda må gjøre fremgang i sitt arbeid for evangeliseringen.

FRA NORD-IRLAND

Fra David Murphy S.J. som er fengselsprest i København har «St. Olav» fått tilsendt følgende beretning:

1. Fru C. bor i den vestlige del av Belfast. Hun er katolikk. En dag i begynnelsen av 70-årene ble hun i sitt eget hjem skutt av en britisk fall-skjermssoldat. Tiltross for alvorlige og varige skader overlevde hun og har relativt god helse.

2. Kort etter denne hendelsen ble hennes sønn P. internert, og han til-

brakte to år som tenåring i Maze-fengslet, Long Kesh, Belfast. Dette avbrøt hans utdanning og bidro sterkt til å hindre hans normale personlige utvikling. Familien hans antar at grunnen for interneringen var at han kunne komme til å stille i stand bråk for hæren etter det som hadde skjedd med moren.

3. Ett år etter sin løslatelse, ble P. anklaget for mordforsøk på en britisk soldat. Sistnevnte «identifiserte» P. som den som hadde skutt på ham. Imidlertid hadde P. flere alibier fordi nettopp denne ettermiddagen hadde han avlagt et sykehusbesøk — et til-

feldig besøk som skulle spare ham for en dom på tyve år.

4. Ikke lite desillusjonert over britisk rettsvesen forlot P. Nord-Irland for å begynne et nytt liv borte fra volden og mangelen på rettferdighet i sitt eget land. Han dro til Jersey. Før dronningens besøk på denne øya i 1978, ble P. deportert tilbake til Nord-Irland av politiet. På dette viset mistet han arbeidet sitt samt muligheten til å begynne et nytt liv borte fra sine ungdomsminner.

5. Bare timer etter deporteringen tilbake til Nord-Irland dro P. til Eire — det eneste sted på disse øyene hvor han kan leve uantastet av de britiske styrkers «lov og orden».

Ved St. Paul skole, Bergen

som er en privat, katolsk menighetsskole, blir det fra 1.8.-79 inntil 3 stillinger ledige for lærere, adjunkter og lektorer. Skolen, som er en kombinert barne- og ungdomsskole med én klasse på hvert trinn, bestemmer seg på å føre en kristen linje i undervisningen og oppdragelsen for såvel de katolske som de ikke-katolske elever. For stillingen gjelder lønns- og arbeidsvilkår etter de til en hver tid gjeldende regulativ, lov, reglement og instruks. Nærmere opplysninger ved henvendelse til skolen innen 10. februar 1978. St. Paul skole, Nygårdsgt. 114 a, 5000 Bergen.

Nye norske diktsamlinger:

Odd Abrahamsen: Belysninger, kr. 38,—.
Anbjørg Oldervik: Kommer du hjem, kr. 48,—.
Jan Erik Rekdal: Sentrum i periferien, kr. 38,—.
Dag Sundbys roman: Abelsmerket, kr. 46,—.

Tyske bøker:

Handbuch der Christlichen Ethik, 2 bind, kr. 505,—.
Werner Marschall: Päpste und Papsttum, kr. 204,—.
Ulrich Wickert: Sacramentum Unitatis, Eine Beitrag zum Verständnis der Kirche bei Cyprian, kr. 187,—.
Hans Urs von Balthasar: Henri de Lubac, kr. 38,—.
Piet van Breemen: Wie Brot das gebrochen wird, 20 Schriftmeditationene, kr. 55,—.

Engelske bøker:

Tracy, Küng, Metz: Toward Vatican III, kr. 91,95.
George Dyer: A Pastoral Guide to Canon Law, kr. 42,90.
Sean Fagan S.M.: Has Sin changed?, kr. 39,85.
Donald Dorr: Remove the Heart of Stone, Charismatic Renewal, kr. 30,65.

Noen eksempler fra vårt platesalg:

Single-plater, gregoriansk, norsk folkemusikk etc., kr. 5,— pr. stk.
Roussel: Symphonies no. 3 & 4, kr. 30,—.
Honegger: 4. Symphonie, kr. 18,—.
Bachs Orgelwerke, vol. I, kr. 29,50.
» Cantates no. 56,82, kr. 18,—.

Alle utmerkede innspillinger. Men de går fort unna!

ST. OLAV BOKHANDEL A/S
Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.
Åpent kl. 9—16, lørdager 9—14.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Dominikus kirke	}	Oslo
Lunden kloster		
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Olavs kirke	}	Arendal
Bispegården		
St. Joseph's Institutt	}	Bergen
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Hammerfest
Vår Frue Kirke		
Marias Minde	}	Hønefoss
St. Franciskusøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken	}	Lillestrøm
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar	}	Tromsø
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikals Kirke	}	Trondheim
St. Mikals prestegård		
St. Theresia Hosp.	}	Tønsberg
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	}	Tønsberg
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeths Hosp.	}	Tønsberg
Vår Frue Kirke		
Bispegården	}	Tønsberg
St. Olavs Kirke		
Bispegården	}	Tønsberg
St. Olavs Kirke		
St. Olavs Prestegård	}	Tønsberg
St. Olavs Klinik		

Ved bestilling av olje:
Oslo 19 12 00 - Service 19 12 20

film:

DØDEN PÅ NILEN

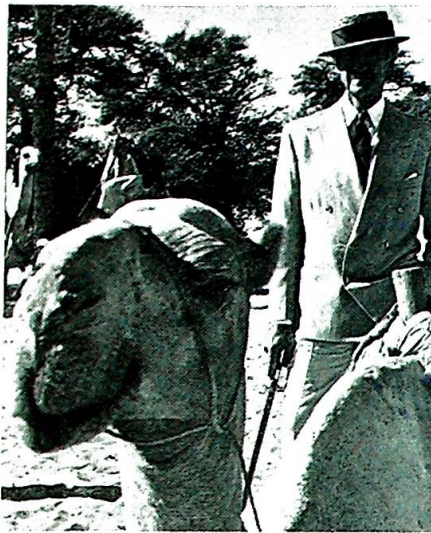
Døden på Nilen hører ikke til årets mest seriøse filmer. Allikevel er det et solid håndverksarbeide vi blir presentert for.

Filmen er basert på Agatha Christies roman «Hun fulgte etter» som henter sin handling fra et engelsk gods og en elvebåt i luksusklassen som siger bedagelig nedover Nilen. Det å legge et mord eller flere til en båt skaper en lukket, tett atmosfære som bidrar til å øke den latente spenningen i filmen. Christies mesterdektektiv Hercule Poirot er med som passasjer, og dermed er det liten sjanse for at mysteriet forblir uløst. Selve løsningen er både intelligent og elegant presentert, og Peter Ustinov i rollen som Poirot gjør et overbevisende inntrykk.

Som den forrige filmatiseringen av en Christie-roman (Mord på Orientekspressen) er også denne produksjonen lagt til tredveårene, noe som bidrar til å øke preget av eventyr. Det er ikke særlig mye følelse av realisme i denne filmen, personene forblir drømmefigurer.

En egenskap ved filmen som mange muligens vil oppleve som en svakhet, er det sedate tempo handlingen utvikler seg i. Det går en god stund før det skjer noe dramatisk, og selv det dramatiske blir svært intellektualisert i Poirots tirader. Her ligger kanskje det mest karakteristiske både for filmen og for Christie, det er ikke den ytre dramatik som teller, men snarere de indre spenninger som utløses av detektivens tankerekker. Mange vil nok finne dette noe langt teknisk.

Men for dem som har sansen for en slik innfallsvinkel, kan denne filmen anbefales. At den oppfyller de tekniske krav man stiller til et slikt filmprosjekt, synes å være en selvfølge. Det er så å si bare toppstjerner blant skuespillerne, og det gjør naturligvis sitt til at filmen aldri blir kjedelig for dem som ønsker noe annet enn rå vold. Hver eneste gjest på

elvebåten er et subjekt, et individ.

Kun en person er vanskelig å fordype, og det er den egyptiske verten på elvebåten. Han fremstilles som en primitiv, feig og ikke helt topp-intelligent reddhare, det eneste virkelig komiske element blant de medvirkende. Noe komikk skal man selvsagt ha med, men behøver man å la denne komikken smake av rasisme? I denne filmen er alle hvite forholdsvis fornuftige mennesker. Eneste tulling blant disse høyreiste individer er egypter. Slikt bør man holde seg for god til.

Men stort sett en severdig film.

Mange vil nok trives i Hercule Poirots selskap.

Christian Boe Astrup

BØKER:

En time med Jesus Kristus

Brett Borgen, redaktør for denne antologien, har bedt et tyvetall menn og kvinner fortelle om en time med Jesus Kristus. Hver enkelt står fritt til å oppfatte overskriften etter eget skjønn. Bidragsyterne er en forskjelligartet gruppe, så de enkelte svar er blitt ytterst forskjellige. Det gjelder både innhold, lengde og kvalitet, og endog form, idet et par stykker er gitt i verseform.

De færreste har forsøkt å beskrive et spesielt samvær av en times varig-

het. Istedet gir de uttrykk for hva de mener om Jesus, eller de kommer simpelthen med et vitnesbyrd om hva han har betydd for dem. Mange beskriver hvordan Jesus Kristus er nærværende i deres liv, hvordan de har fått hjelp og styrke ved dette nærvær. Det er beretninger som godt kunne stått i et misjonsblad eller en oppbyggelsesbok.

Andre møter med en mer kritisk holdning. De har dannet seg et bilde av den historiske Jesus, stundom i samsvar, ofte i strid med Kirkens oppfatning. «Jeg er jo bare et menneske», sier Jesus i et av bidragene. Så blir Kirkens læresetninger inøstgått, og Kirken blir tilbørlig refset for sin svikt overfor det rettferdighetens og kjærlighetens evangelium som visst samtlige mener at Jesus stod for.

Variasjonene er så store at folk flest antagelig vil kunne finne en forfatter som uttrykker deres eget syn.

Brett Borgens eget bidrag er på fire små sider. Hennes møte med Jesus Kristus finner sted i en drøm, og beretningen er preget av drømmens blanding av virkelighet og uvirkelighet. Hun får øye på ham utenfor Majorstuhuset, kjenner ham straks, ber ham med hjem og serverer ham et godt måltid mat. Han får se hennes hjem, høre om hennes hverdag, treffe hennes barn. Hun glemmer rent å stille dypsindige spørsmål. Timen med ham blir simpelthen et improvisert vennskapelig samvær i hennes hjem, sammen med dem som står henne nærmest.

Det er nok flere som kunne drømme om et lignende møte med Jesus Kristus.

Marit Flagestad

Brett Borgen:

Et møte med Jesus Kristus

Ansgar 1978

DOKUMENT OM KATEKESE

I en henvendelse til rådet for Bispesynodens generalsekretariat, meddelte pave Johannes Paul II sin beslutning å offentliggjøre et dokument om katekese i vår tid. Det vil skje i løpet av våren 1979. Dokumentet vil hovedsakelig være en oppsummering av Bispesynodens rådslagninger i 1977.

The Tablet

KIRKEN...

(Forts. fra s. 9)

kese er praktisk talt lik null i en befolkning som formes etter marxistisk-leninistiske prinsipper. Erkebiskop-koadjutor i Hochiminhville, Nguyen Van Thuan, som ble arrestert i august 1975, er nå ute av fengselet og bor nær Hanoi.

I *Kina* kan enkelte hendelser tyde på at regimet vil tillate noe fleksibilitet i religiøse spørsmål. I midnattsmessen julenatt 1977 var ca. 300 personer — de fleste kinesere — til stede i Kinas eneste katolske kirke, Nan Tang-katedralen i Peking. Dette er mer enn tidligere, og økningen skyldes sannsynligvis at identitetskontrollen ved porten var sløffet.

I *Taiwan* er Kirken nå med på en evangeliseringskampanje. Man arbeider med muligheten for å integrere de tradisjonelle verdier i buddhisme og konfucianisme i kristen tradisjon. Det er et institutt i Taipeh, opprettet av landets bispekonferanse for to år siden, som har dette som oppgave.

Kirkens arbeid blant *utenlands-kinesere* blir nå intensivert. En egen koordinator for arbeidet i den kinesiske diaspora i Øst-Asia ble utnevnt i fjor: erkebiskop Peter Chung Huan Ting av Kuching i Malaysia.

I *Indonesia* finnes 3.7 mill. katolikker, det utgjør 2 % av befolkningen. Kirkens innflytelse er stor. Det finnes 2.930 katolske grunnskoler, nær 1.000 på gymnasnivå og tre katolske universiteter, desuten 121 kristne sykehus og 353 klinikker. I parlamentet sitter 42 katolske representanter (1977). Katolikker innehar også høye poster i forvaltning og for-svar.

I *Sør-Korea* har situasjonen vært spent p.g.a. president Parks harde metoder. I desember 1976 fikk dog en rekke kristne dissidenter sin fengselsstraff redusert. Seouls erkebiskop, kardinal Kim, har fått en æresdoktorgrad ved Notre-Dame-universitetet i USA p.g.a. sin innsats for menneskerettighetene.

I *Japan* øker det økumeniske samarbeid blant de kristne trossamfunn.

Galligani

Gaver, Pryd- og brukskunst
Med tre forretninger i sentrum.
Vika Terrassen — Stortingsgt. 22 — N. Slottsgt. 25

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandlvarer
Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. A/S

Haakon VII's gt. 1, Oslo
Sentralbord 41 77 30

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72
Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Allslags snekkerarbeid utføres
REIDAR MYRVOLD & SØN

Glads vei 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, TV-, Radio-
og Utstyrsforretning
TORNØEGARDEN - BERGEN

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

FORSIKRINGSAKTIESELSKAPET LIVSFORSIKRINGSSELSKAPET
VESTA HYGEA

MED TANKE PÅ FREMTIDEN

1/8 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Leppen - Bryggen 5 - Telefon (05) 21 14 82

BERGEN

Eches Færrehandel

NYGÅRDSGT. 19

I desember 1976 utkom således en økumenisk salmebok, og i 1978 et økumenisk nytestamente. Den katolske kirke i Japan er liten, men har likevel vunnet endel gehør i almenheten. Dette skyldes nok bl.a. bevegelsen «Den Gode Hyrde», som ble opprettet i 1952. Til å begynne med arbeidet den bare gjennom pressen, men fra 1957 tok man radioen og i 1960 TV i sin tjeneste. Japan har nå 390.000 katolikker.

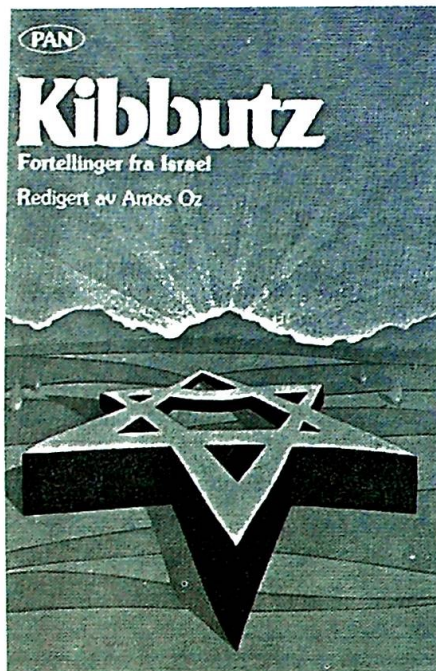
KOLLEKTIVETS GLEDER OG SORGER

Hva vet vi om livet i en kibbutz? Skal vi svare ærlig, må de fleste av oss innrømme at det ikke er mye. Kanskje har vi vært innom en kibbutz på en pakke-tur i Israel, men det er jo ikke nok til å kunne uttale seg i sakens anledning. Vi må selv stille spørsmål, vi må henvende oss til dem som virkelig har kjent denne livsform på nært hold. Bare de kan med rette svare. Amos Oz er en av disse. Han har bodd i kibbutz mer enn tyve år, og ved å presentere oss for ti forskjellige fortellinger får vi et møte med livet, stemningen og menneskene i israelske kibbutzim.

Det er forfattere — ikke sosiologer — Amos Oz lar oss føre inn i denne verden. Og fordi de er gode forfattere, gir de gjennom sin fortellerkunst en miljøskildring så levende og sikker, at en sosiolog nesten blir misunnelig. Hvordan begynte så det hele? I bokens forord finner vi et svar:

«Først var det noen glødende sjeler som gikk inn for å reformere verden. En brennende tro hos religiøse mennesker som hadde mistet sin tro, men ikke sin hengivelse, ikke sin kraft, ikke sin hunger etter det absolutte; for å binde seg til en stor og urokkelig sannhet, som ville komme klart til uttrykk i regler for det daglige liv, i troskap til både uanselige og betydningsfulle ting. Og da de kom til dette landet, var den som en flammende ild i deres kropp.

De fant et hardt og frastøtende land. Meget forskjellig fra det magiske mønster som hadde vinket til dem fra de skjønne barnelegendene . . . Et nakent, blottleggende land, der det sure klimaet og det evige slitet og de urolige nettene ribber mennesker for alle masker. Der mennesket blir prøvet på nakne sjelen, uten medlidenhet, uten nåde.» Nei, lett kunne ikke omstillingen være, og man overraskes ikke over litt senere å lese: «År med bitter og asketisk forsakelse. — En

som var født i nordlige land ville aldri kunne forsone seg med dette forferdelige lyset. Kroppsarbeid, ydmykelsen ved en trett kropp.»

Det var begynnelsen. De ti fortellingene vi møter i boken, gir oss fortsettelsen. Vi møter kollektivets krav og gleder. Bud om felles innsats og lojalitet; nøysomhet og avkall. Når man selv har levd i et kollektiv en del år — selv om det heter kloster og ikke kibbutz — gjenkjenner man

seg uten vanskelighet i det bilde som her tegnes. Men bildet ville være ufullstendig om man unnlot å nevne den styrke det er å tilhøre en slik enhet, den glede det gir å se noe vokse frem som alle har del i . . . Også det gjør boken.

Om man nå ikke gjenfinder seg i livsmiljøet som skildres, så vil leseren i hvert fall fort oppdage at menneskene fortsatt er de samme. Også i kibbutzens velordnete liv er det plass for kjærlighet, skuffelser, gleder . . . Ikke alltid faller enkeltindividets interesser sammen med fellesskapets, og kontakten med verden omkring kan både ta overraskende og merkelige skikkelser.

Bokens påminnelse om verdien av kontakten med naturen, jorden, årstidenes skiftning er heller ikke av veien i denne bykulturens tidsalder. Fine menneskelige skildringer møter vi flere av, ikke minst i David Maltz' fortelling om en kjent sanger som takket være møtet med kibbutzen og menneskene der, forsoner seg med det faktum at han ikke lenger står på høyden.

Else-Britt Nilsen

Amos Oz (red.):
Kibbutz — Fortellinger fra Israel
Cappelen, 1978. 231 s.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarlig redaktør: Else-Britt Nilsen O.P.

Faste medarbeidere: Liv Greni, Aage Hauken O.P., Ella McGeorge,
Kjell Arild Pollestad O.P., Gunnell Vallquist.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5. Oslo 1, telefon 20 72 26.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.
Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 70 pr. år.
Kr. 35 1/2 år. Utlandet (ikke Skandinavia) kr. 80.

Annonser: 10 dager før utg.dagen 24 nr. årlig. — Postgiro 20 46 480